

**Αντιστοίχισε τα σημεία στίξης με τους τίτλους τους αλλά και με τους ορισμούς τους.**

|                     |     |                                                                                                                  |
|---------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Τελεία</b>       | ,   | το σημειώνουμε στο τέλος μιας ερωτηματικής φράσης.                                                               |
| <b>Κόμμα</b>        | ... | το σημαδάκι αυτό μπαίνει όταν χάνεται το πρώτο ή το τελευταίο γράμμα μιας λέξης.                                 |
| <b>Ερωτηματικό</b>  | :   | τα χρησιμοποιούμε για να δείξουμε ότι σταματάμε μια φράση ή από συγκίνηση ή γιατί δε θέλουμε να πούμε κάτι άλλο. |
| <b>Απόστροφος</b>   | `   | τη βάζουμε στο τέλος κάθε πρότασης.                                                                              |
| <b>Αποσιωπητικά</b> | .   | το βάζουμε όταν θέλουμε να χωρίσουμε λέξεις ή φράσεις που είναι στη σειρά.                                       |

Οι λέξεις **δεν, την, στην, αυτήν, μην** διατηρούν το **ν** όταν η επόμενη λέξη αρχίζει από **\_\_\_\_\_** ή από τα σύμφωνα **\_, \_, \_** τα διπλά **\_, \_** και τα δίψηφα **\_, \_, \_**.

**\_\_\_\_\_** : Είναι τα ονόματά μας καθώς και τα ονόματα των ημερών της εβδομάδας, των μηνών, των γιορτών, των δρόμων, των πόλεων, των χωρών, των νησιών, των βουνών, των ποταμών, των λιμνών.

**Συμπλήρωσε τα κενά στον παρακάτω πίνακα κλίνοντας το αρσενικό ουσιαστικό ο άνθρωπος**

| αρσενικά ουσιαστικά σε -ος    |                |           |                     |  |
|-------------------------------|----------------|-----------|---------------------|--|
|                               | Ενικός αριθμός |           | Πληθυντικός αριθμός |  |
| Ονομαστική<br>(ποιος; ποιοι;) | ο              | άνθρωπ-ος | οι                  |  |
| Γενική<br>(ποιανού; ποιανών;) |                |           |                     |  |
| Αιτιατική(τι;)                |                |           |                     |  |
| Κλητική                       |                |           |                     |  |

**Επίθετα που τελειώνουν σε:**

-**\_κος** (ευγεν\_**\_κος**, συμπαθητ\_**\_κος**, αθλητ\_**\_κος**, νηστ\_**\_κος**...)

εκτός από τα: θηλυκός, δανεικός

-**\_μος** (νόστ\_**\_μος**, φρόν\_**\_μος**, χρήσ\_**\_μος**, νόμ\_**\_μος**...)

εκτός από τα: πρόθ\_**\_μος**, εύθ\_**\_μος**, επών\_**\_μος**, διάσ\_**\_μος**, άσχ\_**\_μος**, περίφ\_**\_μος**, έρ\_**\_μος**, έτ\_**\_μος**

-**\_νος** (βραδ\_**\_νος**, μακρ\_**\_νος**, μάλλ\_**\_νος**, ξύλ\_**\_νος**...)

εκτός από τα: φωτ\_**\_ \_νός**, σκοτ\_**\_ \_νός**, υγι\_**\_ \_νός**, ορ\_**\_ \_νός**, ταπ\_**\_ \_νός**.

**Συμπλήρωσε τα κενά στον παρακάτω πίνακα κλίνοντας το θηλυκό ουσιαστικό η θάλασσα**

| Θηλυκά ουσιαστικά σε -α       |                |          |                     |  |
|-------------------------------|----------------|----------|---------------------|--|
|                               | Ενικός αριθμός |          | Πληθυντικός αριθμός |  |
| Ονομαστική<br>(ποια; ποιες;)  | η              | θάλασσ-α | οι                  |  |
| Γενική<br>(ποιανής; ποιανών;) |                |          |                     |  |
| Αιτιατική(τι;)                |                |          |                     |  |
| Κλητική                       |                |          |                     |  |

**Συμπλήρωσε τα κενά στον παρακάτω πίνακα κλίνοντας το ουδέτερο ουσιαστικό το θρανίο**

| Ουδέτερα ουσιαστικά σε -ο     |                |         |                     |  |
|-------------------------------|----------------|---------|---------------------|--|
|                               | Ενικός αριθμός |         | Πληθυντικός αριθμός |  |
| Ονομαστική<br>(ποιος; ποιοι;) | το             | θρανί-ο | τα                  |  |
| Γενική<br>(ποιανού;ποιανών;)  |                |         |                     |  |
| Αιτιατική (τι;)               |                |         |                     |  |
| Κλητική                       |                |         |                     |  |

- Τα ουδέτερα ουσιαστικά που τελειώνουν σε -ο γράφονται με όμικρον (ο).
- Τα ουδέτερα ουσιαστικά που τελειώνουν σε -ι γράφονται με γιώτα (ι).

Πρόσεξε όμως τις λέξεις \_ \_ \_ \_υ, \_ \_ \_ \_υ, \_ \_ \_ \_υ.

- Όλα τα ουσιαστικά στη γενική του πληθυντικού αριθμού τελειώνουν σε -\_\_ν

| Το βοηθητικό ρήμα είμαι |                |  |                     |  |
|-------------------------|----------------|--|---------------------|--|
|                         | ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ      |  |                     |  |
|                         | Ενικός αριθμός |  | Πληθυντικός αριθμός |  |
| α' πρόσωπο              | εγώ            |  | εμείς               |  |
| β' πρόσωπο              |                |  |                     |  |
| γ' πρόσωπο              |                |  |                     |  |

## Ρήματα σε -ω και -ομαι

| ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ           |       |              |          |
|---------------------|-------|--------------|----------|
| Ενικός αριθμός      |       |              |          |
| εγώ                 | πλένω | εγώ          | πλένομαι |
| εσύ                 |       | εσύ          |          |
| αυτός -ή -ό         |       | αυτός -ή -ό  |          |
| Πληθυντικός αριθμός |       |              |          |
| εμείς               |       | εμείς        |          |
| εσείς               |       | εσείς        |          |
| αυτοί -ές -ά        |       | αυτοί -ές -ά |          |

## Ορθογραφικοί κανόνες στα ρήματα

• Οι καταλήξεις των ρημάτων στο ά' και β' πρόσωπο του πληθυντικού γράφονται με -ε.

• Τα ρήματα που τελειώνουν σε -ίζω γράφονται με γιώτα (ι).

Προσοχή στα ρήματα: δαν\_ \_ζω, δακρ\_ζω, αθρ\_ \_ζω.

• Τα ρήματα που τελειώνουν σε -ώνω γράφονται με ω.

Το ω ταξιδεύει σε όλες τις λέξεις της ίδιας οικογένειας:

ανακυκλ\_νω, ανακύκλ\_ση, ανακυκλ\_μένο.

## Οικογένειες λέξεων

απορρίμματα, απορριμματοφόρο, καθαρίζω, καθάρισμα, καθαρός -ή -ό  
ποτίζω, πότισμα, σκουπίζω, σκουπίδι, σκουπιδότοπος, ανακυκλώνω,  
ανακύκλωση, περιβάλλον, περιβαλλοντικός -ή -ό, γη, γήπεδο, γήινος -η -ο  
χαρτί, χάρτινος -η -ο, χαρτοσακούλα, πετρέλαιο, πετρελαιοφόρο, ρυπαίνω,  
ρύπανση, προστατεύω, προστασία

Βάλε σε αλφαβητική σειρά τις παραπάνω λέξεις.

Α ....., ανακύκλωση ,

....., .....

Γ....., .....

Κ ....., .....

Π .....,.....,.....,πετρελαιοφόρο,

....., ....., ....., προστατεύω

Ρ ....., .....

Σ ....., .....

Χ .....,.....

Όνομα: \_\_\_\_\_